

Ensimmäiset älykalat uivat kaupan tiskille

Kokeilu: Kalan matka pyydyksestä kauppaan saatiin näkymään kännykässä.

MIKKELI
Vuokko Viljakka

Mikkeliläinen **Pertti Harju** voi olla varma, että sai tiistaina tuoreita muikkuja pantavaksi pataan pekoniin ja tomaatin kanssa.

Hän tuli kalaostoksille älypuhelimensa kanssa Mikkelin K-Citymarkettiin kaupassa testissä olleen ainutlaatuisen kalanseurantajärjestelmän takia.

– Halusin nähdä, kuinka tämä toimii. Tiedot jäävät samalla kätevästi kännykkään. Harju kertoo ja selaa älypuhelimensa näytölle ilmestyneitä tietoja.

Hän on vilauttanut hetkeä aikaisemmin puhelinta kalatiskin lasiin teipatun älytarran päällä. Kännykän näytölle ilmestyvät hetkessä tiedot kalan kuljetusreitistä järvestä jalostajan kautta kauppaan. Älytarrat kertoo myös tarkan pyyntiajan ja -paikan sekä kuljetusketjun lämpötilavaihtelut. Pyyntipaikka näkyy myös kartalla.

– Hieno ja helppo systeemi. Kalan tuoreus on tärkeää ja tästä se varmistuu heti. Voisivat kehittää vielä ohjelman, mikä kertoo tarkasti, missä eri tavarat, vaikka pinjansiemenet kaupassa ovat, Harju innostuu.

Mikkeliläiset pääsivät ensimmäisinä testaamaan kännyköillä järvikalan toimitusketjua kalastajalta kuluttajalle.

SAVONSANOMAT 11
Kuva sarja nettissä.

KALAKETJU

Monta mukana

■ Tämän vuoden loppuun kestävä hanketta rahoittaa Maa- ja metsätalousministeriön Laatu- ja kalatietojen ohjelma.

■ Toteuttajina ovat Mikkelin ammattikorkeakoulu sekä Helsingin yliopiston Ruralia-instituutti yhdessä kalastaja Paavo Pekkinen, Ovaskala Oy:n sekä Mikkelin ja Savonlinnan K-Citymarkettien kanssa.

■ Tavoite on yhdistää teknologia myös suoraan kalastajan ja jalostajan omiin laadunvalvontajärjestelmiin.

Kyse on Mikkelin ammattikorkeakoulun (Mamk) ja Helsingin yliopiston Ruralia-instituutin Järvikala-hankkeesta.

Savon Sanomat kertoi ensimmäisenä jo heinäkuussa, kuinka savonlinnalainen kalastaja Paavo Pekkinen testasi teknologiaa omassa työssään veneessä.

Hanke on nyt edennyt kalatiskille. Projektin it-asiantuntija **Janne Hyötyläinen** Mamk:sta kertoo, että seurantajärjestelmän ensimmäiset ravintolakokeilut tehdään Mikkelissä marraskuussa.

– Älytarrat voi olla tulevaisuudessa vaikka ruokalistassa. Asiakas näkee heti, millaista kalaa on tulossa, Hyötyläinen sanoo.

Projektipäällikkö **Teija Rautiainen** arvelee, että kalan seurantajärjestelmän yleistäminen kalatiskkeillä ja ravintoloissa vaatii vielä aikaa, sillä järjestelmän kehitystyö on kesken.

Kuluttajatestaus kesti Mikkelissä vain päivän. Myyjä **Ismo Rautiainen** oli kirjoittanut tuttuun tapaan kalojen pyyntitiedot myös tiskin takana olevalle liitutaululle ja kirjoittaa jatkossakin.

Myyjä löytää pyyntitiedot kalalataikoista, tulevaisuudessa myös älykortista.

– Ainakin joka toinen asiakas kysyy kalan tuoreutta ja pyyntipaikkaa. Moini lukee tiedot liitutaululta ja ehkä pian, ainakin nuoret, myös kännykstä, myyjä uskoo.

Seurantajärjestelmä perustuu RFID eli radio frequency identification -teknologiaan, mitä käytetään jo paljon esimerkiksi kaupan varastojärjestelmissä ja kulunvalvonnassa.

Utta on, että Mikkelin kokeilussa kaikki toimii älypuhelimella. Kalastaja aktivoi pyyntitiedot ohjelmaan jo veneessä. Tiedot kuljetusmatkasta päivittyvät kalalataikon mukana kulkevaan älykorttiin ja lopulta tiskillä asiakkaan kännykkään.

Pilottihankkeen tavoite on lisätä järvikalan suosiota.

Esimerkiksi Ruotsissa vastaavatyypinen seuranta nosti kokeilukaupassa turskan päivittäismyyntin parista kilosta 150 kiloon.

Pertti Harju osti tiistaina Mikkelin K-Citymarketista muikkuja, jotka oli pyydetty Kesälahden Pyhäjärveltä. Ostaessaan Harju tallensi samalla älypuhelimensa kalaketjun tiedot kalastajalta kauppaan.

LYHYESTI

OUTOKUMPU Naapuri hakkasi hirikoiran henkiveveriin

Mies huomasi keskiyöllä, että hänen koiransa oli karannut. Koira löytyi naapurin poniaitauksesta liikuntakyvyttömänä.

Naapuri oli hakannut koiraa katuharjalla ja rautataravalla, koska koira oli haukkunut talon ponia. Koira sai pirstaleisen murtuman etujalan olkaluuhun, massiivisia lihavaurioita sekä reikiä lavan lihaksistoon ja ihoon. Sen oikea korva repeytyi irti. Koira piti lopettaa myöhemmin tulehdusten ja raajavammojen takia.

Tapaus sattui Outokummussa elokuussa 2012. Pohjois-Karjalan käräjäoikeus tuomitsi joulukuussa outokumpulaisen miehen 510 euron sakkoon eläinsuojelurikoksesta ja vahingonteosta.

Koira oli palkittu 3,5-vuotias jämtläninpystykorva. Tuomitun on maksettava omistajalle 10 000 euroa korvausta.

Itä-Suomen hovioikeus piti tiistaina tuomion ennallaan.

LAPINLAHTI

Työnantaja vei tuoreelta äidiltä työtunnit

Nainen oli tehnyt lapinlahtelaisessa ravintolassa töitä keskimäärin 120 tuntia kuukaudessa ennen äitiyslomaansa. Kun hän palasi töihin, työnantaja vähensi tunnit 25–35:een.

Lisätunteja ei herunut, vaikka yritykseen etsittiin samanaikaisesti lisää henkilökuntaa. Työnantaja vaati työtuntien lisäämisen ehtona, että naisen toistaiseksi voimassa oleva työsopimus pitää muuttua määräaikaiseksi. Perusteena oli, että työnantajan ei tarvitsisi maksaa lomakorvauksia, jos nainen tulisi uudestaan raskaaksi. Nainen ei suostunut, jol-